

Borlänge Kommun
kommun@borlange.se

2022-12-12
1 (22)
Dnr.2022:6411

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning av
Ljungbergsgymnasiets gymnasiesärskola
belägen i Borlänge kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Ljungbergsgymnasiets gymnasiesärskola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier hos Ljungbergsgymnasiets gymnasiesärskola uppfylls i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn gör en fördjupad analys av skolans resultat samt använder det som kommer fram för att ta beslut om träffsäkra förbättringsåtgärder.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att all undervisning på skolan är anpassad efter alla elevers specifika förutsättningar och behov.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utökar arbetet med att motverka skolfrånvaro.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att den samverkan som sker mellan lärare kring bedömning och betygsättning har fokus på styrdokument och värdeord i kunskapskraven.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att huvudmannen gör självständiga bedömningar av gymnasiesärskolans måluppfyllelse och utbildningens kvalitet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2024-01-15 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2022:6411) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte: 1 kap. 4, 5, 9 - 10 §§ skollagen (2010:800).

Rektors pedagogiska ansvar och ansvar för inre organisation samt för personalen: 2 kap. 9 - 10 och 34 §§ skollagen.

Systematiskt kvalitetsarbete enhetsnivå: 4 kap. 4–7 §§ skollagen.

Rektorns ansvar för att tillhandahålla flexibel, tidsenlig och tillgänglig utbildning: 18 kap. 2-3, 8 och 17, 19 a och 22 §§ och 19 kap. 15 § skollagen.

Läroplan för gymnasiesärskolan (Lgys), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2

Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn gör bedömningar av undervisningens kvalitet och utbildningens syfte utifrån den uppföljning och analys som genomförs. Bedömningen baseras på en bred uppföljning av elevernas progression samt undervisningens genomförande och förutsättningar. Dock är analysen något ytlig inför att rektorn fattar beslut om förbättringsåtgärder. Vidare leder och organiserar rektorn det pedagogiska arbetet med fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö och möjliggöra flexibilitet, även om rektorns pedagogiska ledning och organisation är något otydlig.

Motivering

Rektorn gör uppföljningar och fattar beslut om förbättringsåtgärder, dock är analysen begränsad

Granskningen visar att rektorn gör bedömningar av undervisningens kvalitet och utbildningens syfte utifrån en bred uppföljning av elevernas progression samt undervisningens genomförande och förutsättningar. I intervju med rektorn uppges exempelvis att rektorn följer upp resultat som rör måluppfyllelse, trygghet, skolnärvaro och arbetsplatsförlagt lärande och att det bland annat görs med hjälp av betyg, examensbevis, enkäter och samtal med elever och lärare. Även undervisningens genomförande och förutsättningar följs upp genom att rektorn för dialog med lärare, samlar in skriftliga utvärderingar, gör klassrumsbesök samt får information och

rapporteringar från representanter ur elevhälsan. Dock framkommer att rektorn inte är med i klassrummen på ett organiserat och strukturerat vis för att observera lektioner utan att klassrumsbesöken främst består av att rektorn är med en stund utan ett uttalat syfte. I intervju uppger lärare att de gärna ser att rektorn skulle utföra mer strukturerade observationer för att ta reda på hur de genomför sin undervisning. Det finns även lärare på skolan som i nuläget upplever att rektorn är långt borta från kärnverksamheten. Rektorn själv berättar i intervjun att det finns en ambition att göra lektionsobservationer men att tiden inte räcker till.

Av granskningen framgår vidare att rektorn använder det som kommer fram i uppföljningen i sitt analysarbete. I såväl dokumentation som i intervju med rektorn och lärare framkommer att det görs jämförelser mellan olika gruppers resultat samt att dessa sätts i relation till undervisningens genomförande. Exempelvis så jämförs resultat mellan olika program, ämnen samt flickors respektive pojkars resultat. Dock framgår att analysen är något ytlig då djupare förklaringar av eventuella skillnader i relation till undervisningens genomförande, kvalitet och förutsättningar inte söks utan att analysen landar i ett beskrivande och konstaterande. Vidare framgår att analysarbetet är något otydligt då det exempelvis uppges i intervju med lärarna att de inte vet hur rektorn använder och analyserar resultaten av de skriftliga utvärderingarna. Rektorn anger i intervju att underlaget används vid medarbetarsamtal med lärarna. I intervju med lärare uttrycks även önskan om ökad delaktighet i skolans analysarbete.

Eftersom skolan saknar ett fördjupat analysarbete så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Rektorn har fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö och möjliggöra flexibilitet, men rektorns pedagogiska ledning och organisation är något otydlig

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet med fokus på att skapa en tillgänglig lärmiljö och möjliggöra flexibilitet. I såväl dokumentation som i intervjuer med rektorn och lärare så framkommer exempelvis att det finns goda möjligheter för elever att kombinera ämnen och studera med flexibilitet. En förklaring till det är att flexibelt lärande är en uttalad målsättning och direktiv från rektorn samt att gymnasiesärskolan är lokalintegrerad med gymnasieskolan. Det framgår även att rektorn uppmanar lärare till samarbete och samverkan för att möjliggöra att elever läser kombinationer såväl inom gymnasiesärskolan som i samverkan med gymnasieskolan. Rektorn uppger i intervjun att en styrka har varit att de vid behov alltid har öppnat kurser inom och utom

verksamheten samt att det finns kompetent personal som kan anpassa undervisningen och möta eleverna där de befinner sig kunskapsmässigt. Behov av att läsa olika kombinationer lyfts och dokumenteras bland annat vid uppföljning av de individuella studieplanerna som sker i anslutning till programavstämningar.

I granskningen framgår även att rektorn aktivt arbetar för att lärare och övrig personal ska ha den kompetens som krävs. I såväl dokumentation som i intervjuer med lärare, rektorn och representant för huvudmannen uppges exempelvis att skolan under ett flertal år har arbetat för att öka kompetensen på skolan. Det beskrivs vidare att rektorn vid rekrytering aktivt söker behörig personal och att lärare och övrig personal kontinuerligt deltar i olika utbildningar eller kompetenshöjande insatser som syftar till att arbeta med aktuell målgrupp. Det framkommer även att det på skolan pågått ett antal insatser i syfte att förbättra såväl undervisning som lärmiljö. I såväl dokumentation som i intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn så uppges att satsningarna bland annat handlat om tillgänglig lärmiljö, betyg och bedömning, digitala verktyg, språkutvecklande arbetssätt samt lektionsstruktur och bildstöd. Det framgår vidare att rektorn skapar förutsättningar för kollegialt lärande i anslutning till satsningarna genom att avsätta tid, skapa forum och sätta ramar. Dock framkommer av granskningen att det råder en viss oklarhet för personalen om direktiven från rektorn kring de förbättringsinsatser som inletts. Därmed tvekar personalen kring vad som förväntas göras och om det är obligatoriskt eller inte. I intervjun med elevhälsan samt i de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört framgår exempelvis att det råder skillnader mellan olika ämnen och program i hur tydlighet i lektionsupplägg samt användandet av bildstöd och digitala verktyg ser ut. Då detta inte specifikt följs upp av rektorn försvåras arbetet med att skapa en tillgänglig lärmiljö.

I granskningen framkommer även att skolan har svårt att tillgodose behovet av lärarvikarier. Exempelvis uppges lärare i intervju att det är svårt att få in lärarvikarier och då många är sjuka samtidigt på skolan leder det till att personalen som är på plats får gå in och vikariera vilket gör att deras arbetsbörda ökar. Det beskrivs även att elevassistenter ofta går in som vikarier och får bedriva undervisningen. Lärare påtalar i intervju att hela vikariesystemet skulle behöva utvecklas eftersom det är ett problem i hela kommunen. Att det finns viss problematik kring vikariefrågan bekräftas även i intervjun med representant för huvudmannen. I intervjun uppges att det handlar om att det är svårt att få tag i personer som är lämpliga att vikariera just på gymnasiesärskolan och att problemet i sig således inte handlar om ekonomiska resurser utan personella.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn gör en fördjupad analys av skolans resultat samt använder det som kommer fram för att ta beslut om träffsäkra förbättringsåtgärder.

Granskningen visar att rektorns analys är begränsad, vilket leder till svårigheter med att ringa in bakomliggande orsaker till resultat samt att i förlängningen kunna ta beslut om träffsäkra förbättringsåtgärder. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn breddar och fördjupar sin analys samt strävar efter att den ska baseras på en bred uppföljning av elevernas progression samt undervisningens genomförande och förutsättningar. Analysen ska syfta till att identifiera skillnader, mönster och variationer mellan olika elevgrupper och/eller ämnen samt söka bakomliggande förklaringar eller orsaker till resultaten i relation till undervisningens kvalitet, genomförande och förutsättningar. Utifrån en tydlig orsaksanalys kan rektorn sedan ta beslut om mer träffsäkra åtgärder. Rektorn kan till exempel ställa sig kritiska frågor som möjliggör att rektorn får syn på hur undervisningen behöver utvecklas för att den på ett bättre sätt ska kunna ge eleverna möjligheter att utveckla förmågor inom ett område eller ämne. Frågor som rektorn i sin analys kan ställa är till exempel: Är den undervisning som skolan ger anpassad så att eleverna når så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar? Finns det bristande tilltro till elevernas förmåga utifrån deras funktionsnedsättning? Har lärare den kompetens som krävs? Är det tydligt för lärare vilka arbets- och förhållningssätt som ska gälla på skolan? På så vis kan rektorn bedöma om syftet med utbildningen uppfylls och utveckla skolenhetens måluppfyllelse med träffsäkra förbättringsåtgärder. Som stöd i arbetet kan rektorn med fördel ta hjälp av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete.

Undervisning

Författningsstöd

Utbildningens syfte: 1 kap. 4 § skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Gymnasiesärskolans utformning och syfte: 18 kap. 2 och 8 §§ skollagen och 4 kap. 1 a § gymnasieförordningen (2010:2039).

Lgys11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1

Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4

Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen till viss del är varierad och stimulerande. Undervisningen ligger oftast på en för eleverna lämplig nivå där de ges möjligheter till anpassningar och ett aktivt lärarstöd som gör att de förstår, kommer igång samt bibehåller sitt engagemang, dock råder skillnader mellan olika ämnen och program. Gällande undervisningens struktur så är den i huvudsak tydlig och bekant för eleverna samt möjliggör samarbeten och tillfällen att lära av och med varandra. Även här ser det olika ut beroende på ämnen och program.

Motivering

Undervisningen är till viss del varierad och stimulerande men det finns skillnader mellan ämnen och program

Granskningen visar att undervisningen genomförs på ett sådant sätt så att den till viss del blir varierad och stimulerande. Av såväl observationer som intervjuer med lärare och elever framkommer att lärarna varierar uppgifter och aktiviteter för eleverna så att det dels blir förutsägbart, samtidigt som det blir stimulerande och motiverande. Detta görs exempelvis genom att läraren försöker fånga varje elevs intresse och utgå ifrån det. Eleverna får även arbeta med välbekanta uppgifter och övningar för att sedan successivt bygga på med nya uppgifter, nya övningar eller nytt material. Vidare utformas undervisningen så att eleverna får variera mellan att arbeta individuellt, i par eller i grupp. Variationen skapas även genom att lärarna strukturerar lektionstiden utifrån vad som ska göras samt utifrån elevernas behov. En annan metod som används för att skapa variation är varva teoretiska och praktiska moment. Genom lektionsobservationerna blir det dock synligt att det råder skillnader i hur väl denna variation och balans fungerar i de olika ämnena samt på de olika programmen. Under vissa lektioner är vissa moment för långa, något som exempelvis tar sig uttryck i att elever tappar intresse, uppmärksamhet eller ork.

Undervisningen ligger oftast på en lämplig nivå med möjligheter till anpassningar och aktivt lärarstöd men det råder skillnader

Granskningen visar att undervisningen oftast ligger på en för eleverna lämplig nivå där de ges möjligheter till aktivt lärarstöd och anpassningar som gör att de förstår, kommer igång samt bibehåller sitt engagemang. Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna läser av eleverna och anpassar uppgifter utifrån deras förmåga och behov så att eleverna klarar av att genomföra det som förväntas samtidigt som de

utmanas vidare i sitt lärande. Lärarna får kännedom om vad eleverna kan bland annat genom överlämningar från tidigare skola, men även genom att eleverna själva får visa vad de kan genom arbetet som sker i klassrummet. Lärarna lyssnar även in vad eleverna tycker om ett visst läromedel eller uppgift och anpassar utifrån den respons de får. Det framkommer även att lärarna ger eleverna ett aktivt lärarstöd så att de förstår vad som ska göras, kommer igång med sitt skolarbete och bibehåller sitt engagemang. Dels får eleverna ett aktivt lärarstöd genom de genomgångar som lärarna har med eleverna där läraren förklarar vad de ska göra under lektionen och dels genom att lärare eller elevassistent hela tiden finns i elevernas närhet och stöttar, motiverar och förklarar. Lärarna ger även eleverna kontinuerligt återkoppling kring hur det går för dem under arbetets gång och på så vis guidas eleverna vidare under lektionen.

Av granskningen framgår även att lärare och elevassistenter använder olika individanpassade hjälpmedel i undervisningen för att ge stöd till eleverna. Bland annat har vissa elever specifika anpassade scheman om vad eleven ska göra och det finns olika varianter på scheman med färger, förenklingar eller bildstöd. Elever kan även använda olika program i sina datorer utifrån vilka behov de har som till exempel stöd vid textläsning eller när de skriver. Utöver det används även konkret material som underlättar kommunikationen och ökar förståelsen. Under vissa lektioner används även tidhjälpmedel för att synliggöra tid för eleverna och därmed stödja förståelsen för hur lång tid eleverna ska jobba med något eller hur lång tid det är kvar. I intervjun med elevassistenterna framkommer att elevassistenterna har en viktig roll i arbetet med anpassningar eftersom de arbetar så nära eleverna och på så vis får mycket information om vad som fungerar och vad som kan behöva justeras. Elevassistenternas åsikter och förslag värdesätts även av lärarna då de ser att de är betydelsefulla i arbetet med att få till rätt anpassningar för varje enskild elev.

I granskningen blir det dock tydligt att det råder skillnader i användandet av hjälpmedel och i tillämpningen av anpassningar i undervisningen. Exempelvis så blir det genom lektionsobservationerna synligt att graden av anpassning skiljer sig åt mellan olika ämnen och olika program. Exempelvis så används olika former av visuellt stöd och tekniska hjälpmedel i stor uträkning i vissa ämnen och på vissa program för att anpassa kommunikationen i syfte att eleverna ska förstå vad som ska göras, komma igång med sitt skolarbete och bibehålla sitt engagemang. Medan det i andra ämnen och på andra program används i mindre utsträckning.

Eftersom undervisningen inte individanpassas i tillräcklig omfattning så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Undervisningen har i huvudsak en tydlig struktur där syftet presenteras

Granskningen visar att undervisningen i huvudsak har en tydlig struktur som är känd för eleverna och möjliggör såväl individanpassningar som att eleverna får arbeta tillsammans. Lärarna på skolan använder till viss del en gemensam lektionsstruktur med en inledning där läraren går igenom vad lektionen ska handla om samt ett avslut där lektionen i vissa fall sammanfattas och ger eleverna möjlighet till reflektion. I granskningen framkommer att det finns skillnader i hur lärarnas lektionsstruktur ser ut. Exempelvis har vissa lärare tydliga inledningar där information om lektionens upplägg, syfte, mål, moment och tillvägagångssätt kommuniceras till eleverna såväl i tal som i text och bild med hjälp av en digital tavla, medan andra lärare har en mindre tydlig inledning där informationen främst ges muntligt i kombination med att läraren skriver på tavlan vad lektionen har för start och stopptid. Gällande avsluten har vissa lärare ett tydligt avslut där lektionen sammanfattas, och eleverna ges möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande eller tycka till om lektionen medan andra lärare har ett mindre tydligt avslut som innebär att eleverna plockar ihop samt får information om vad som händer nästa gång eller nästa lektion.

Vidare visar granskningen att eleverna får syftet med arbetsplatsförlagt lärande (APL) tydligt förklarat för sig. Detta görs bland annat genom att lärarna pratar mycket med eleverna om vad nyttan med APL är på kort och lång sikt är. Eleverna beskriver i intervju att de har APL för att få kontakter på arbetsmarknaden och förberedas inför vuxenlivet. Det framkommer även att eleverna får syftet med undervisningen och dess olika moment presenterat för sig. Elever uppger exempelvis i intervju att lärare pratar och berättar om vad syftet är, något som även framkommer i intervju med lärare samt under lektionsobservationer. Det framgår även att lärarna kopplar syftet till läroplanen samt att de talar om nyttan med momentet eller aktiviteten för att det ska bli tydligt för eleverna vad de ska använda kunskapen eller kompetensen till. Intervju med lärare uppger att de även skriver in syftet i skolans digitala system för att eleverna själva ska kunna läsa.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer

Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att all undervisning på skolan på skolan är anpassad efter alla elevers specifika förutsättningar och behov.

Granskningen visar att det finns skillnader i hur anpassad undervisningen är vilket påverkar elevernas förmåga att utvecklas och lära optimalt. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn fördjupar arbetet med tillgänglig lärmiljö och i det fokuserar på alternativ kommunikation samt framgångsrika strategier och verktyg i syfte att åstadkomma en undervisning som är anpassad efter alla elevers specifika behov och förutsättningar. Viktigt i arbetet är att skolpersonalen diskuterar och delar erfarenheter om framgångsrika sätt att kommunicera så att alla elever förstår, kommer igång samt bibehåller sitt engagemang genom hela lektionen, aktiviteten eller uppgiften. Då det framkommit att det finns önskemål från rektorn om att alla lektioner ska ha en tydlig inledning och ett tydligt avslut samt att visuellt stöd ska användas kan arbetet förslagsvis ta sin ansats där för att sedan utvidgas. Vidare rekommenderar Skolinspektionen att personal ur elevhälsan får en aktiv roll i arbetet under ledning och styrning av rektorn. I syfte att identifiera och sprida goda exempel kan med fördel rektor, lärarna och personal ur elevhälsan genomföra strukturerade lektionsobservationer utifrån ett tydligt syfte.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

Utbildningens utformning och syfte samt hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4–5 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen: 3 kap. 2 § skollagen.

Trygghet och målinriktat arbete mot kränkande behandling: 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ skollagen.

Gymnasiesärskolans syfte: 18 kap. 2–3 §§ skollagen.

Mentor: 18 kap. 19 a § skollagen.

Lgys11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det på skolan finns ett medvetet och aktivt arbete för att ge eleverna förutsättningar att bli aktiva samhällsmedborgare genom att eleverna får konkreta erfarenheter av yrkes- och samhällslivet samt ges förutsättningar att hantera en digital vardag. Det pågår vidare ett aktivt arbete med att skapa trygghet på skolan vilket möjliggör interaktion med andra och leder till social gemenskap såväl utanför den egna undervisningsgruppen som utanför den egna skolformen. Dock är skolans arbete för att motverka problematisk skolfrånvaro är otillräckligt.

Motivering

Skolan genomför ett strukturerat och aktivt arbete för att ge eleverna förutsättningar att bli aktiva samhällsmedborgare

Granskningen visar att det pågår ett strukturerat och aktivt arbete för att ge eleverna förutsättningar att bli aktiva samhällsmedborgare och få konkreta erfarenheter av yrkes- och samhällsliv. Genom intervjuer och den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av framgår att en stor del av arbetet sker inom ramen för APL och att såväl studie- och yrkesvägledare (SYV) som lärare och elevassistenter har aktiv och betydelsefull roll för att det ska bli så bra som möjligt för varje enskild elev. I intervjun med elevassistenter beskrivs exempelvis att en stor del av förberedelsearbetet sker genom undervisningens olika kurser eftersom eleverna då får chans att träna på sådant de behöver kunna då de är ute på APL. Även elevassistenterna för många samtal med eleverna om situationer som kan uppstå och hur eleverna kan hantera dem, i syfte att rusta eleverna för situationer på APL-platsen.

Av granskningen framgår att SYV har en framträdande roll i att hjälpa till att hitta APL-platser som passar elevernas önskemål och att ha kontinuerlig kontakt med eleverna när de är på sina APL-platser. Det framgår även att det finns en övergripande APL-plan som beskriver det arbete som görs och som sträcker sig över samtliga fyra gymnasiesärskoleår. Det framkommer även att samtliga i skolans personal har ett tydligt fokus på att skapa så goda förutsättningar så möjligt för eleverna den dagen de slutar skolan. Lärarna för många samtal och arbetar aktivt med eleverna under lektionerna kring sådant som är viktigt att kunna eller känna till för att klara sig så bra som möjligt efter gymnasiet. Exempelvis om hur det är att ha egen lägenhet, hur man klarar sin ekonomi och hur man skriver en jobbsökan. Det görs även en del

aktiviteter och studiebesök utanför skolan i syfte att träna eleverna inför framtiden. Även olika lokala aktörer, föreningar och myndigheter besöker skolan och informerar i syfte att etablera kontakt och skapa goda förutsättningar för eleverna att bli aktiva samhällsmedborgare. Eleverna ges även goda förutsättningar att hantera en digitaliserad vardag. I intervjuer med elever framkommer att de får använda digitala verktyg i undervisningen och exempelvis söka information. Eleverna berättar också att de brukar prata om att man kan använda telefonen för att söka jobb, skriva meddelanden eller för att sätta ett larm. Lärare och mentorer samtalar med eleverna om vad de gör på nätet och kring vilka risker som finns att blir vilseledd eller utnyttjad.

Det bedrivs ett arbete kring jämställdhet men det saknas en tydlig strategi

Granskningen visar att det finns ett arbete kring jämställdhet men att det saknar tydliga direktiv och inte är tillräckligt. Det framkommer exempelvis i intervjuer med lärare och rektorn att skolan arbetar för att motverka att elever begränsas av föreställningar om kvinnligt och manligt i val av studier och inför framtida sysselsättning. Rektorn beskriver att elever som ska börja på skolan får besöka olika program innan de bestämmer sig och att skolan då strävar efter att elevens val inte ska präglas av könsstereotypa föreställningar. Dock råder viss otydlighet kring hur rektorn vill att arbetet med jämställdhet ska gå till på skolan. Lärare berättar exempelvis i intervjun att det inte finns något uttalat sätt att arbeta kring jämställdhet mer än att lärarna ska jobba med värdegrunden. Lärarna kan ge exempel på hur de på eget initiativ arbetar med jämställdhet i undervisningen och även hur arbetet med förändringarna i ämnet sexualitet, samtycke och relationer har aktualiserat temat på skolan. Dock anger lärarna att både värdegrundsarbetet och arbetet med jämställdhet skulle kunna bli bättre och tydligare. Skolan har haft några temadagar som varit uppskattade men arbetet efteråt har avstannat. Av granskningen framgår att rektorn saknar strategi och inte ger tydliga direktiv kring hur personalen ska arbeta med jämställdhet.

Det pågår ett aktivt arbete med att skapa trygghet men arbetet för att motverka skolfrånvaro är inte tillräckligt

Granskningen visar att det pågår ett medvetet och aktivt arbete kring trygghet på skolan vilket möjliggör interaktion och social gemenskap men att arbetet kring skolfrånvaro är begränsat. I såväl dokumentation som i intervjuer med lärare och rektor framgår att gymnasiesärskolan är lokalintegrerad med två andra gymnasieskolor vilket gör att eleverna på ett naturligt sätt möter andra elever på raster eller i samband med lunchen. Lärare uppger även att skolan bjuder in andra program och försöker få till ett samarbete. I intervjuer beskrivs även att både rektorn och huvudmannen arbetar för att gymnasiesärskolans program ska komma närmare

programmen på de andra gymnasieskolorna. En insats som planeras är att program med samma inriktning på gymnasiesär- och gymnasieskolan ska vara i samma skolbyggnad. I flera intervjuer framkommer även att det ordnas gemensamma aktiviteter och utflykter i syfte att låta eleverna från de olika skolformerna mötas. Det genomförs exempelvis friluftsdagar där elever från andra gymnasieskolor är med och eleverna får då träna på att arbeta tillsammans över skolgränserna genom olika aktiviteter.

Av granskningen framkommer vidare att det pågår ett aktivt arbete med att kartlägga elevernas upplevda trygghet genom trygghetsenkäter och elevhälsosamtal. Andra sätt skolan arbetar för att fånga upp elevernas trygghetskänsla är genom dagliga samtal med lärare, mentorer och elevassistenter. Av granskningen framgår även att saker som uppmärksammas gällande elevers trygghet tas på allvar och att rektor vidtar åtgärder då det behövs. Vidare framkommer att resultatet av den kartläggning som sker gällande elevers trygghet analyseras av rektorn, elevhälsoteamet samt av trygghetsteamet. Dock framgår att analysen av trygghetsfrågor saknar tillräckligt djup samt att de förklaringar som ges tenderar att hamna på en individ- och gruppnivå framför skolnivå.

Vidare framgår att arbetet med att förbättra skolnärvaron för elever med stor frånvaro är prioriterat, både från skolenheten samt huvudmannen. Dokumentation från skolan visar att skolfrånvaron ökat senaste året och att andelen elever med problematisk skolfrånvaro (över 20 procent) ökat från 32 procent hösten 2021 till 34 procent hösten 2022. Det framgår även att gymnasiesärskolan har högre skolfrånvaro än övriga gymnasieskolor i kommunen. Av granskningen framgår dock att den kartläggning och den analys som gjorts hittills, både från rektorn och huvudmannen, inte är tillräcklig. Rektorn anger i intervju att skolan specifikt kartlagt vissa elever och att de därigenom fått syn på att de har olika typer av frånvaro, där en del beskrivs i termer av "traditionell hemmasittarkultur". Det beskrivs även att en del elever kommer från en kultur där de inte är vana vid att följa regler och att en del elever kommer till skolan ibland enbart i syfte att kunna erhålla studiebidrag. Det framgår både av intervju med rektorn och lärare att det inte gjorts några djupare analyser kring vad skolfrånvaron kan bero på, utan att analysen stannat vid sådana förklaringar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utökar arbetet med att motverka skolfrånvaro.

Granskningen visar att skolan har problem med hög skolfrånvaro och att arbetet med analysen kring orsakerna inte är tillräckligt. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utökar och fördjupar analyserna kring elevers skolfrånvaro i syfte att finna bakomliggande orsaker och utifrån det fatta beslut om träffsäkra åtgärder. Det är av stor vikt att komma bortom förklaringar som stannar på individnivå, med hänvisning till elevers svagheter och tillkortakommanden eller som hänvisar till kulturella aspekter. Även om elevers funktionsvariationer eller kulturella bakgrund kan behöva finnas med som en aspekt för att skapa full förståelse, så är det centralt att söka svar på vad skolan kan göra för att öka viljan och förmågan till närvaro och delaktighet för såväl gruppen skolfrånvarande elever som för varje enskild elev. Detta kan exempelvis göras genom att rektorn involverar fler personer i analysarbetet, väver in fler perspektiv, studerar tidigare insatser, åtgärder, identifierar skillnader, mönster och variationer mellan olika elevgrupper och/eller ämnen/program samt söker möjliga förklaringar i hela skol- och undervisningsmiljön.

För den elev som inte kommer till skolan innebär det stora negativa konsekvenser för individen, både för den psykiska hälsan och känslan av socialt sammanhang. Frånvaron försämrar också elevens framtida möjligheter till studier, arbete och ett aktivt deltagande i samhällslivet. Därför rekommenderar Skolinspektionen att slutsatserna av analysen används för att pröva fler och nya insatser för att förmå samtliga elever att komma till skolan. Förslagsvis kan insatserna utvärderas och omprövas och resurser tillföras efter varje elevs behov.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

Likvärdig utbildning och rektors ansvar: 1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§ skollagen.

Elevers utveckling mot målen och arbete med extra anpassningar och särskilt stöd: 3 kap. 3, 5 och 7 §§ skollagen.

Gymnasiesärskolans utformning och syfte: 18 kap. 2 §, 19 kap. 22–25, 27 §§ skollagen.

Mentor, utvecklingssamtal och individuell studieplan: 18 kap. 19 a och 20 §§ och 19 kap. 26 § skollagen.

Betygssättning och gymnasiesärskolebevis efter nationellt program: 18 kap. 22–24 och 26–26 a §§, 8 kap. 22 a–22 c §§ gymnasieförordningen.

Lgys11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv, 2.5 Bedömning och betyg och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att lärarna på ett tydligt sätt fortlöpande bedömer elevernas kunskapsutveckling och återkopplar till eleverna på ett för dem anpassat sätt. Utifrån sin bedömning gör lärarna anpassningar av sin undervisning. Vidare sker samverkan kring frågor som rör betyg och bedömning, men samtalen saknar emellanåt fokus på styrdokumentet eller värdeorden i kunskapskraven och flera av lärarna ger uttryck för att de behöver utveckla sin bedömarkompetens.

Motivering

Lärarna bedömer elevernas kunskapsutveckling kontinuerligt samt ger dem anpassad och framåtsyftande återkoppling

Granskningen visar att lärarna på ett tydligt sätt genomför löpande bedömningar av elevernas kunskapsutveckling och återkopplar till eleverna på ett för dem anpassat sätt. Av granskningen framkommer att lärarna ger eleverna en formativ bedömning i stunden både genom att bedöma eleverna samt kommunicerar sin bedömning genom att de pratar med eleven utifrån genomförda arbetsuppgifter och moment. Eleverna berättar i intervju att de får visa vad de kan både under APL och i skolan, och att bedömningen under APL utgår ifrån ett dokument som handledaren fyller i. Bedömningen i skolan sker främst genom att lärarna tittar på och värderar det arbete eleverna gör under lektionerna. I intervju med lärare framkommer att en stor del av bedömningen av elevernas kunskapsutveckling sker genom de uppgifter och aktiviteter eleverna arbetar med. Det framgår också att det varierar i vilken utsträckning eleverna genomför prov som ett sätt att visa sina kunskaper eftersom flera elever upplever prov som stressande. I intervju med elever framkommer att lärarna pratar med eleverna om var de befinner sig kunskapsmässigt, vad de kan utveckla och att de även kan gå in i en digital plattform och få samma sak beskriven i text. Eleverna uppger även att lärarna pratar med dem om vad de behöver kunna i de olika ämnena samt att den informationen också finns tillgänglig för eleverna i den digitala plattformen. Lärarna bekräftar i intervju att det även finns matriser i den digitala plattformen som lärarna kan fylla i för att se elevernas progression samt

använda i samtal med eleverna. Det framgår att denna plattform är svår för vissa elever då den inte är anpassad efter särskolan men att lärarna har hittat strategier för att exempelvis förenkla och förtydliga kunskapskraven.

Av granskningen framgår vidare att lärarna gör väl avvägda anpassningar i undervisningen utifrån den bedömning som gjorts. Lärare uppger i intervju att planeringen revideras kontinuerligt och att det löpande görs förändringar för att undervisningen ska anpassas efter aktuell elevgrupp. Bedömningen av elevers kunskapsutveckling blir även ett underlag för att avgöra om elever har behov av särskilt stöd, exempelvis om en elev har svårt att nå godkänt så kopplas skolans elevhälsoteam in.

Samverkan kring betyg och bedömning har inte ett tydligt fokus

Granskningen visar att det på skolan sker samverkan kring frågor som rör betyg och bedömning men att det inte finns ett tillräckligt fokus på styrdokument och värdeord i syfte att öka lärarnas bedömarkompetens. I intervju med lärare framkommer att de i nuläget har viss tid avsatt till att samverka kring bedömningsfrågor men att lärarna upplever att det inte är tillräckligt och att samverkan främst sker i samband med betygssättning. Det framkommer vidare att lärarna varje vecka har mötestid som kan användas till exempelvis bedömningsdiskussioner, men eftersom rektorn inte styr mötestid till att handla om bedömning, så blir detta inte av i den utsträckning som skulle behövas. I intervjun uppger lärare att de saknar samsyn kring tolkningar av styrdokumentens värdeord och kunskapskrav och att de skulle behöva arbeta mer tillsammans med frågor som rör betyg och bedömning för att utveckla sin bedömarkompetens samt uppnå en mer likvärdig bedömning. Av intervju med rektorn bekräftas att lärarna har tid tillsammans och kan använda den till bedömning. I intervju med lärare berättas att det i nuläget inte sker någon extern samverkan alls kring frågor som rör betyg och bedömning samt att lärarna vill få mer styrning från rektorn för att åstadkomma en bedömning som är likvärdig.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att den samverkan som sker mellan lärare kring bedömning och betygssättning har fokus på styrdokumentet och värdeord i kunskapskraven.

Granskningen visar att det på skolan sker samverkan kring betyg och bedömning men att det inte finns ett tydligt fokus på styrdokument och värdeord. Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn undersöker hur väl möten och forum för bedömning och betygssättning fungerar i praktiken i dagsläget. Därefter kan förslagsvis prioriteringen vara att få till en samverkan där fokus ligger på styrdokument, värdeord och kunskapskrav/kunskapsnivåer så att lärarna får möjlighet att utveckla sin bedömarkompetens och erhålla samsyn kring kunskapskravens innebörd. Då alla elever har rätt att bli bedömda på samma grunder oavsett vilken lärare som gjort bedömningen kan arbetet med fördel organiseras på ett sådant sätt att lärarna även får möjlighet att samverka med lärare från andra gymnasiesärskolor. Som stöd i arbetet kan med fördel Skolverkets stödmaterial "Sambedömning i skola" användas.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

Huvudmannens ansvar att för en likvärdig utbildning som uppfyller syftet och tar hänsyn till barnets bästa: 1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a §§ skollagen.

Kompetens för rektor, lärare och elevhälsa: 2 kap. 11–13, 18, 25 och 29 §§ skollagen (undantag finns i 2 kap. 27 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare).

Ansvar för kompetensutveckling, flexibilitet, lokaler och utrustning: 2 kap. 34–36 §§, 18 kap. 3 § skollagen, 4 kap. 12 och 13 §§ gymnasieförordningen.

Systematiskt kvalitetsarbete huvudmannanivå: 4 kap. 3 och 8 §§ skollagen.

Lgys 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Varje skolas utveckling. 2.1 Kunskaper, 2.4 Utbildningsval - arbete och samhällsliv och 2.6 Rektorns ansvar.

Skolinspektionens bedömning

Huvudmannen stödjer i flera delar skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att huvudmannen i viss utsträckning gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och förutsättningar för att ta ställning till huruvida syftet med utbildningen uppfylls.

Huvudmannen styr till viss del mot likvärdighet men det saknas tillräcklig systematik och långsiktighet i arbetet med att ge goda förutsättningar för undervisningen. Stort ansvar ligger på rektorn att uppmärksamma huvudmannen om det saknas något när det gäller gymnasiesärskolans förutsättningar. Huvudmannens stöd till rektorn gällande ledning och utveckling av skolenheten är till viss del anpassat efter

gymnasiesärskolans behov och huvudmannen verkar i viss utsträckning för att underlätta samverkan med andra skolenheter samt gynna kontakter med omgivande samhälle.

Motivering

Huvudmannen gör endast i viss utsträckning självständiga bedömningar av gymnasiesärskolans kvalitet

Granskningen visar att huvudmannen endast i viss utsträckning gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet och förutsättningar för att ta ställning till huruvida syftet med utbildningen uppfylls. I intervju med såväl representant för huvudmannen som rektorn uppges exempelvis att huvudmannen följer upp resultat som rör måluppfyllelse, trygghet och skolnärvaro och att det sker genom den enhetsplan som huvudmannen tillhandahåller samt i de kvalitetsdialoger som huvudmannen kontinuerligt har tillsammans med rektorn. Utöver det följer huvudmannen även upp hur den specialpedagogiska behörigheten samt specialkunskaper kring målgruppen ser ut på skolan, då det anses vara betydelsefullt utifrån skolformen. Huvudmannen reflekterar kring verksamheten utifrån resultaten och det insamlade materialet tillsammans med barn- och utbildningsförvaltningens kvalitetsutvecklare och rektorn. Dock framgår att huvudmannen i sina bedömningar av verksamhetens kvalitet visar stor tillit till den information som förs fram via rektorn. Huvudmannen genomför i nuläget exempelvis inga regelbundna verksamhetsbesök eller enkäter direkt med personal för att självständigt inhämta information kring kvalitet och förutsättningar. De resultat som följs upp analyseras endast i viss mån. Flera resultat kan brytas ner och analyseras utifrån kön och program men detta görs inte i nuläget. Inte heller resultat som rör skolnärvaro analyseras på djupet, något som representanten för huvudmannen uppger beror på att resultaten omfattar så få elever och att det därav är svårt med tanke på sekretessen. I intervjun beskriver representanten för huvudmannen att de behöver utveckla och förbättra sitt analysarbete och att huvudmannen därav har anställt en statistiker samt en kvalitetsutvecklare som ska stödja både huvudmannen och rektorn i arbetet. I intervjun anger huvudmannen även att de identifierat ett behov av att göra mer självständiga bedömningar av gymnasiesärskolans kvalitet.

Av granskningen framgår vidare att huvudmannen styr mot likvärdighet och har en uttalad målsättning att utveckla och förbättra kvaliteten inom gymnasiesärskolan. I intervju med såväl rektorn som huvudmannen uppges exempelvis att huvudmannen värnar om att skolenheten ska ha kompetent och kunnig personal samt att det på skolan ska finnas den utrustning och de läverktyg som eleverna behöver för att kunna utvecklas och lära optimalt. Att verksamheten ses som viktig framkommer även

genom att huvudmannen arbetar för att verksamheten ska ha ändamålsenliga lokaler anpassade efter skolformens behov. Detta görs exempelvis genom att huvudmannen ser till att gymnasiesärskolan är lokalintegrerad med gymnasieskolan i syfte skapa ökad delaktighet för eleverna. Dock framkommer att det saknas en tydlig systematik och långsiktighet i arbetet med att ge goda förutsättningar för undervisningen. I intervjun framgår bland annat att det ligger ett stort ansvar på rektorn att uppmärksamma huvudmannen på behov gällande exempelvis kompetensförsörjning, utrustning eller lokaler. Representanten för huvudmannen uppger i intervjun att hen känner till att det finns vissa svårigheter att få tag i vikarier till gymnasiesärskolan men att det i nuläget inte finns någon plan för hur detta ska lösas. Huvudmannen har även sett indikationer på att det kan komma att bli ett problem med rekryteringar på gymnasiesärskolan längre fram då en nyetablering i kommunen kan komma att locka över vissa yrkeskategorier. Dock arbetar kommunen för att ta fram en strategi för att hantera det.

Eftersom huvudmannen endast i viss utsträckning gör självständiga bedömningar av gymnasiesärskolans kvalitet så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Huvudmannen ger till viss del ett behovsanpassat stöd till rektorn

Granskningen visar att huvudmannen till viss del ger rektorn stöd i att leda och utveckla gymnasiesärskolan. I intervju beskriver representanten för huvudmannen att rektorn är kunnig och ligger långt fram i frågor som rör gymnasiesärskolan. Rektorn uppger i intervjun att hen anser sig få det stöd som behövs samt att rektorns uppfattning är att huvudmannen tycker gymnasiesärskolan är viktig. Det framgår av granskningen att huvudmannens avsikt är att ge rektorn ett behovsanpassat stöd, dock bygger det på att rektorn själv identifierat behovet och vilket stöd hen behöver. Huvudmannen stöttar rektorns systematiska kvalitetsarbete med resurser i form av en kommungemensam kvalitetsutvecklare och en statistiker, dock är det en insats som också riktar sig till huvudmannens andra gymnasieenheter. Stödet till rektorn samt former och verktyg för uppföljning och dialog ser ut på samma sätt som för övriga rektorer.

Vidare visar granskningen att huvudmannen arbetar för att underlätta samverkan med andra skolenheter och gynna kontakter med omgivande samhälle. Som nämndes ovan så verkar huvudmannen för att gymnasiesärskolan ska vara lokalintegrerad med gymnasieskolan i så stor utsträckning som möjligt. Representant för huvudmannen uppger i intervjun att det är betydelsefullt att skolorna delar lokaler eftersom det blir ett naturligt sätt för eleverna att möta andra elever samt möta samhället de ska leva i

fullt ut. Det framkommer vidare att huvudmannen planerar för att gymnasiesärskolans program i högre utsträckning ska vara lokalintegrerade med gymnasieskolans motsvarande program. Det uppges i intervju med såväl rektorn som huvudmannen att rektorn är med i arbetet kring lokalfrågan för det ska bli så bra som möjligt för gymnasiesärskolan redan från början. Utöver det så har huvudmannen organiserat så att kommunens gymnasierektorer träffas kontinuerligt för att hantera vissa frågor samt genomföra en gemensam kompetenshöjande insats på temat att utveckla skolor med stöd i forskning. Dock sker i nuläget inte något aktivt arbete från huvudmannen för att underlätta samverkan med andra gymnasiesärskolor utan den samverkan som sker har rektorn själv ordnat.

I granskningen framkommer även att huvudmannen gör en del arbete för att gynna kontakter med omkringliggande samhälle. I intervjuer med huvudmannen framkommer exempelvis att huvudmannen ser till att arbetsmarknadsenheten, som får platser för praktik, för dialoger med rektorer. Utöver det finns vissa upphandlingsregler i kommunen som innebär att företag måste ta emot ett visst antal personer med behov av kontakt med yrkeslivet. Det framkommer dock att detta ännu inte fallit ut till gymnasiesärskolans fördel då de ännu inte fått ut någon elev på APL den vägen. I intervju med såväl rektorn som med representant för huvudmannen framkommer även att det är svårt att få ut alla elever som går på gymnasiesärskolan på APL och att det skulle behöva göras mer från kommunens sida. Rektorn önskar öronmärkta platser för deras elevkategorier och mer hjälp från kommunala bolag som tar ansvar för ungdomarna. Dock framkommer att frågan är uppe i nämndplansarbetet.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att huvudmannen gör självständiga bedömningar av gymnasiesärskolans måluppfyllelse och utbildningens kvalitet.

Granskningen visar att huvudmannen endast i viss utsträckning gör självständiga bedömningar av verksamhetens kvalitet. Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen anpassar och breddar sin uppföljning av resultat. Exempel på ytterligare resultat som kan följas upp är antal elever som kommer ut på APL och vilken typ av studier eller sysselsättning som eleverna har efter att de avslutat sina studier på gymnasiesärskolan. Uppföljningen ska syfta till att huvudmannen skapar sig en tydlig bild av nuläget på gymnasiesärskolan, och därför bör resultat som också är specifika för just gymnasiesärskolan samlas in. Även analysen av resultaten som följs

upp behöver fördjupas för att huvudmannen ska kunna bedöma om syftet med utbildningen är uppfyllt. Analysen av resultaten bör göras med den specifika skolform och elevgrupp det handlar om i åtanke för att öka träffsäkerheten i analysen. Det innebär exempelvis att söka och identifiera skillnader, mönster och variationer samt ställa sig frågor kring möjliga förklaringar, orsaker eller slutsatser till resultaten. Den fördjupade analysen bör ställas i relation till utbildningens genomförande och förutsättningar. Det som framkommer i analysen bör vidare användas för att ta beslut om fortsatta insatser och åtgärder som bidrar till att skapa en god undervisning och en likvärdig utbildning för gymnasiesärskolans elever. Huvudmannen kan i arbetet med det som Skolinspektionen rekommenderar ta stöd av Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Westerman Annerborn
Beslutsfattare

Utredare Susanne Lindberg Åkerberg har varit föredragande i ärendet.

I handläggningen av ärendet har även utredare Ylva Tillquist medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med representanter ur elevhälsan.
- En intervju med rektorn.
- En intervju med representant för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektorn och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Ljungbergsgymnasiet bedriver verksamhet inom gymnasiesärskolan och huvudman är Borlänge kommun. Skolan har vid tiden för granskningen 123 elever fördelade på sju nationella program där eleverna läser ämnen och ett individuellt program där eleverna läser ämnesområden.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4 och 5 oktober 2022, samt genomförde digital intervju med representant för huvudmannen den 6 oktober 2022. Besök och intervju genomfördes av Susanne Lindberg Åkerberg och Ylva Tillquist.